

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta tat-2 ta' Frar, 2010

Rikors Numru. 103/2003/1

**Andrew Farrugia, Keith Farrugia, Justin Farrugia,
Walter Farrugia, Marie Therese Farrugia ghal
minuri Daniel Farrugia, Maryanne Farrugia**

Vs

**Rosalia Tonna u b'nota presentata fil-31 ta' Mejju
2004,
Alfred Tonna u Brian Tonna assumew l-atti minflok
il-mejta Rosalia Tonna skond kif jidher, ukoll, mill-
verbal tas-seduta tat-28 ta' Settembru 2004**

Il-Bord,

Ra' r-rikors in esami li bih ir-rikorrenti wara li ppremettew illi l-intimata tikri l-fond 'Nelson', Lampuka Street, Paola, bil-kera ta' Lm3.75 kull tlett xhur tithallas bil-quddiem, l-iskadenza li jmiss huwa 6 ta' Novembru 2003.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi ghal l-ahhar sentejn u nofs jew tlett snin l-intimata ilha mhux qed tuza l-fond in kwistjoni u qieghda tghix f'Villa Serena, Bugibba.

Illi ghaldaqstant l-esponenti jitolbu bir-rispett li dan il-Bord jawtorizzhom jergghu jiehdu pussess tal-fond fl-iskadenza li jmiss jew fit-terminu prefiss minn dan il-Bord.

Ra' r-risposta tal-intimati (fol 17 ibid) u li biha esponew bir-rispett illi l-esponent Alfred Tonna huwa ntitolat li jigi rikonoxxut bhala l-kerrej tal-fond 54, Lampuka Street, Paola, a tenur tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta, u ghalhekk li t-talba skond ir-rikors odjern ghandha tigi respinta.

Ra' l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidra

Illi, l-ewwel xhud prodott mir-rikorrenti Paul Busuttil (fol 21 u fol 38 et seq ibid) in rappresentanza tas-socjeta' 'Maltacom plc' xehed dwar il-kontijiet tat-telefon relatati mal-post in kwistjoni li ghandu in-numru '54' u ghall perjodu ta' hames snin qabel it-3 ta' Novembru 2003. F'dan il-post, kien hemm zewg servizzi ta' telefon b'wiehed jigi trasferit fuq isem Alfred Tonna wara talba minnu stess fis-26 ta' Mejju 1997 izda mnehhi fit-28 ta' Mejju 2003 waqt li l-iehor kien gie stallat wara talba tal-istess persuna u fuq isimha, fl-20 ta' Gunju 2003 ghadu hemm sallum. Sussegwentement l-istess xhud esebixxa l-kontijiet relattivi, b'referenza ghaz-zewg servizzi (a fol 24 sa fol 26 dwar in-numru 662624, ormai mnehhi u a fol 27 sa fol 28 in konnessjoni mas-servizz esistenti bin-numru 662684), Meta gie riprodott, l-istess xhud, dan esebixxa l-istess kontijiet izda b'dak dovut bhala konsum u b'dak li kellu jithallas ghal renta tal-apparat separati u distinti bejniethom (a fol 40 sa fol 42).

Illi wahda mir-rikorrenti xehdet b''affidavit' (fol 31 ibid) u permezz tieghu Mary Farrugia xehdet illi l-post in kwistjoni kien gie mikri 'lil certu Mr Tonna' u lill-intimata, mejta

minn zewgha qabel l-1950 u bil-kera ta' Lm14 fis-sena'. Wara l-mewt ta' zewgha, hi bdiet tamministra l-istess post bhala uzufruttwarja u sal-1997 kienet tirisjedi fih l-intimata, wahedha peress li kienet taf li t-tifel tal-istess intimata kien jirrisjedi fl-Ingilterra. Madwar tlett snin qabel, hi saret taf illi Rosalie Tonna kienet giet rikoverata fl-Isptar ta' San Luqa u f'dan il-perjodu, l-kera kienet tithallas lix-xhud permezz ta' 'cheques' mibghutin mit-tifla tat-tifel ta' Rosalia Tonna ossija Doreen Muscat u bint Vicky Tonna. Fil-bidu tal-2003, l-istess rikorrenti kienet irceviet 'cheque' tal-kera li ma kienx iffirmit u ghalhekk hi cemptet lill-istess Doreen Muscat dwar dan u din kienet talbitha sabiex il-ktieb tal-ircevuti jintbaghat fir-residenza taghha f'Hal Tarxien peress li, skond kif qaltilha l-istess Doreen Muscat '... ma kien hemm hadd fil-fond in kwistjoni'. In rigward l-intimata, wara li damet ghal xi zmien fl-imsemmi Sptar, kienet ittiehdet f'Villa Serena u sussegwentement f'St Vincent De Paule fejn hawnhekk kienet mietet u ghalhekk, almenu ghal tlett snin u nofs, Rosalia Tonna ma kienitx aktar tirisjedi fil-post in kwistjoni, kif hemm premiss fir-rikors promotur, liema post kien vojt.

Illi xhud iehor prodott, Joseph Azzopardi (fol 43 et seq ibid), li jiggestixxi hanut fil-vicinanze immedjati tal-istess post, bil-hanut tieghu sottopost ghal dak in esami, semma' illi Rosalia Tonna kienet telqet mill-istess post u marret f'St Vincnet De Paule xi sena' qabel ma mietet. Fl-istess post, l-intimata kienet tirresjedi wahedha izda wara li mietet, Alfred Tonna, l-ko-intimat odjern, kien mar joqghod go fih. Qabel ma ommu mietet, Alfred Tonna kien joqghod fl-istess post ma ommu izda '...meta kien jigi mill-Ingilterra' fejn jahdem u dan '... xi kultant perjodu ta' xahrjen, xi kultant ta' xahar' u '... generalment kull sitt xhur'.

Illi Joseph Caruana (fol 51 et seq ibid) f'isem il-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-ilma, spjega dwar il-konsum ta' dawl u ilma bejn l-2000 u 2003 fil-post in kwistjoni esebixxa filfatt 'statement' bejn 1996 u l-2006 (ara fol 55 u fol 56 ibid). Minn dan jirrisulta illi l-konsumatur registrat hu Alfred Tonna bil-karta tal-identita numru 464722(M) u dan mis-sena' 2000, liema individwu

kien jusufuwixxi minn sussidju fuq il-konsum ta' ilma. Jidher mill-istess dokumenti illi mis-sena 2002 hemm innizzlin l-ittra 'NA' li jfissru illi kienet saret stima ta' konsum stante li ma kienx sar il-qari tal-'meters' ta' dawn u ilma ghax 'probabilment' il-'meter reader' ma jkunx sab xi hadd fil-post. Dwar l-istess post, jidher li l-ahhar qari kien sar f'Ottubru 2003.

Illi 'in atti' jinsabu zewg ittri registrati (fol 58 sa fol 61 ibid) datati it-22 ta' Awissu 2006 u s-6 ta' Settembru 2006, liema ittri indirizzati lill-intimat Alfred Tonna fil-post in esami, ma gewx konsenjati avolja jidher minnhom illi saru diversi tentattivi sabiex issir il-konsenja, oltre erba (4) ritratti tal-post in kwistjoni li jidher maghluq b'diversi oggetti ta' korrisondenza ircevuti fl-apertura tal-kaxxa tal-ittri.

Illi Doreen Muscat (fol 71 et seq ibid) imsemmija fl-'affidavit' tar-rikorrenti Mary Farrugia u li tigi n-neputija tal-intimata mejta kkonfermat illi l-istess intimata kienet marret fl-Isptar ta' San Luqa u sussegwentement f'Casa Serena u f'St Vincent De Paule fejn eventwalment mietet fl-2003. Ix-xhud sostniet illi '... Alfred Tonna kien joqghod fid-dar tan-nanna' u mhux fl-Ingilterra waqt li immedjatament wara pprecizat li, f'dan l-ahhar pajjiz "... kien joqghod ghal xi zmien izda ma kienetx taf xi xoghol kellu". Hu kien ta' spiss jigi f'Malta u jibqa' hawnhekk ghal xi xahrejn/tlett xhur fis-sena'. Meta l-intimata kienet mardet, Alfred Tonna kien di gja, meta jigi f'Malta jirrisjedi mal-intimata. Ix-xhud ikkonfermat ukoll, illi hi kienet thallas il-kera permezz ta' 'cheque' mibghut bil-posta u dan ghal perjodu ta' tlett snin qabel ma mietet l-intimata izda in rigward il-ktieb tal-ircevuti, hi qalet illi "... jista' jkun illi kienet qalet lil Mary Anna Farrugia ir-rikorrenti msemija, sabiex dan il-ktieb jintbaghat lilha, x-xhud, "... meta Uncle Freddy ma kienx hawn Malta".

Illi gie prodott rappresentant tal-Isptar St Vincent De Paule, Louise Schembri (fol 75 ibid) u din ikkonfermat illi l-intimata kienet tirrisjedi fl-imsemmi sptar bejn it-30 ta' Lulju 2003 sa kemm mietet fit-23 ta' Mejju 2004. In rigward Casa Serena, gie prodott Henry St John (fol 83

ibid) u dan xehed illi l-intimata kienet fl-Isptar ta' San Luqa bhala kaz sociali li minn hawnhekk, numru ta' dawn il-kazijiet jew 'spustjati' f' Casa Serena. In rigward l-intimata, din damet Casa Serena mill-1 ta' Marzu 2003 sat-30 ta' Lulju 2003. Hu sottolinea illi kazijiet sociali bhal dak in esami kienu jinvolvu persuna abbandunata mill-familjari taghhom.

Ikkunsidrat

Illi xehed 'viva voce' l-intimat odjern Alfred Tonna (fol 89 et seq ibid) spjega illi, meta kienet ghadha hajja ommu hu kien jiehu hsieb tal-post in esami u jirrisjedi fih anke meta l-istess omm kienet marret fl-isptarijiet u residenza tal-anzjani msemmijin. Inoltre hu kien guvni u peress li jbati minn 'angina', hu kien kostrett li jitla' l-Ingilterra ghat-treatment relattiv. Hu specifika illi kien ilu pensjonant ghal madwar hames (5) snin u l-pensjoni kienet tithallas illum mill-Gvern Ingliz anke in rigward l-inkapacita tieghu. Minhabba dak premiss, hu jirrisjedi ghal sitt (6) xhur f'Malta u rimanenti tas-sena' fl-Ingilterra u filfatti, skond hu, 'Jekk nittrasferixxi ruhi Malta ghal kollox, jiena ma nibqax niehu dan il-beneficciu'. In kontroesami, hu spjega illi, qabel ma 'ha' l-pensjoni hu kien jahdem fil-'merchant navy' bhala 'full timer'. Fl-Ingilterra hu ghandu post fejn jirrisjedi. L-intimat esebixxa, ukoll, id-dokument a fol 98 ibid, bl-intendiment sabiex minnu tidher id-data ta' meta hu irtira mix-xoghol tieghu msemmi, liema informazzjoni, pero' ma tirisultax minnu. Minnu pero', jigi notat illi hemm specifikat l-indirizz tar-residenza tal-intimat fl-Ingilterra'.

Ikkunsidrat

Illi, wara li saret sintesi tal-provi rilevanti ghal dan il-kaz, il-Bord jixtieq jirriveva s-segwenti fatti:-

a) Ir-rikors in esami hu bazat fuq il-premessa illi Rosalia Tonna ma kienetx ghadha tirisjedi fl-istess fond. Pero, fil-bidu stess ta' dawn il-proceduri, l-intimata mietet u l-atti gew assunti minn Alfred Tonna u Brian Tonna bhala t-fal taghha.

b) Dwar Brian Tonna, jinghad minnufih illi dan ma pproduca l-ebda prova u filfatt qatt ma deher quddiem il-Bord.

c) Dwar Alfred Tonna, jrid jirrisulta mill-provi illi hu jikkwalifika bhala kerrej protett skond l-artikolu 2 tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta cjoe meta l-kerrej, f'kaz ta' dar ta' abitazzjoni, ma jhallix warajh armla jew armel, dawk il-membri tal-familja tal-kerrej li jkunu joqghodu mieghu fiz-zmien tal-mewt tieghu.

Mill-provi li gew prodotti jirrizulta illi Alfred Tonna hu filfatt it-tifel tal-inkwilina mejta izda, minnhom jrid jirrisulta ukoll illi hu kien jirrisjedi u joqghod ma' ommu fiz-zmien tal-mewt taghha. Dwar dan il-punt, wiehed jista' jara li:-

a) Alfred Tonna kien minhabba x-xoghol li kien jaghmel, kien jirrisjedi fl-Ingilterra kif filfatt kompli jaghmel anke wara li irtira mill-istess xoghol bhala 'merchant seaman' u nghata pensjoni ta' disabilta' mill-Gvern Ingliz. Fuq id-dokument esebit a fol 98, jidher illi r-residenza effettiva hi f'Portsmouth fir-Renju Unit u jaqbillu li s-sitwazzjoni tibqa' hekk inkella skond kif xehed hu stess, jitlef l-imsemmi beneficciu.

b) L-istess Alfred Tonna kien, waqt li ommu kienet ghadha hajja jigi f'Malta ghal perjodu ta' anke tlett xhur kull sena' u skond hu, kien joqghod ma' ommu, u wahdu meta din giet rikoverata jiehu kura taghha u jaghmel manutenzjoni tal-post in esami. Pero fuq dan il-punt, il-Bord ma setax ma jinnota dak li xehed Henry St John (a fol 83 ibid) li qal illi l-intimata mejta kienet tpoggiet fl-Isptar imsemmi minnu bhala kaz sociali ossija persuna li, effettivament, giet abbandunata mill-familjari taghha. Konsegwentement ma jistax jigi emmnut Alfred Tonna meta dan jsostni illi hu u xi familjari ohrajn kienu jiehdusieb tal-intimata mejta matul l-ahhar snin ta' hajjitha.

Illi a bazi ta' dan, il-Bord ma jistax jikkonsidra lill-imsemmi Alfred Tonna bhala inkwilin protett a bazi tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta. Inltre mill-istess provi, spezialment id-dokumenti a fol 61, 62 u 63 ibid gja msemmija u dak li xehed Joseph Caruana a fol 52 ibid fl-ahhar paragrafu,

Kopja Informali ta' Sentenza

hemm indikazzjoni cara li probabbli illi l-post in kwistjoni kien qed jkun vojt ghal certu perijodu.

Illi, ghalhekk, it-talbiet attrici ghandhom jigu akkolti b'dan li t-terminu prefiss ghall-izgumbrament se jigi ffissat mill-Bord u mhux ser jkun l-iskadenza tal-hlas ta' kera li tmiss ossija fis-6 ta' Novembru 2010.

Ghal dawn il-motivi l-Bord jilqa' it-talbiet in esami u jordna illi l-intimati, Brian u Alfred Tonna jizgumbraw mill-post 'Nelson', Lampuka Street, Paola u dan sa zmien xahrejn millum stess u b'hekk qed jawtorizza lir-rikorrenti sabiex jiehd u pussess tal-istess fond sal-perjodu hawn fuq stabbilit. In rigward l-ispejjes, dawn ghandhom jithallsu mill-istess intimati.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----